

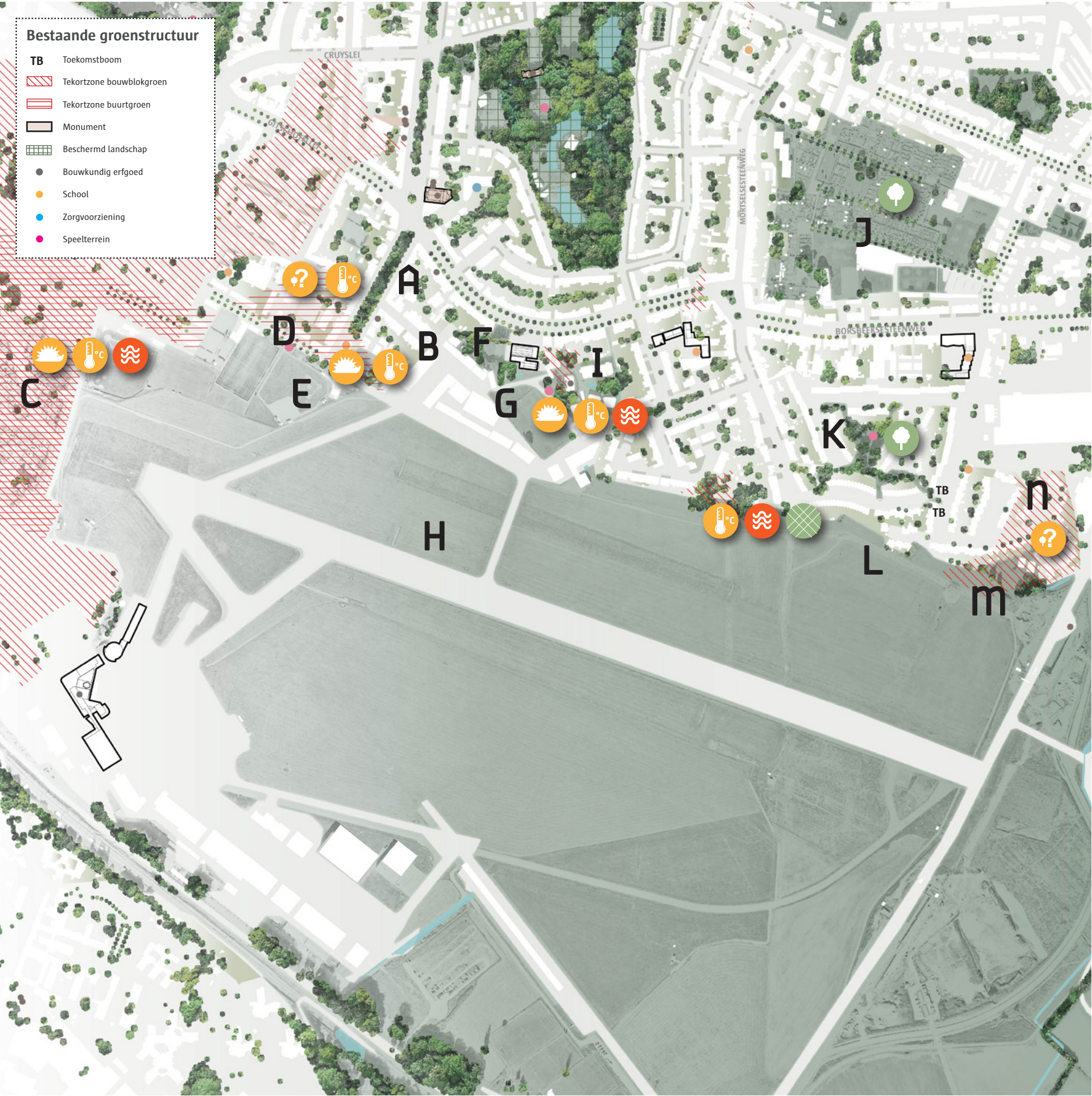
INSPIRATIEFICHE

Drakenhof/Vliegveld

Drakenhof/Vliegveld vandaag

Drakenhof/Vliegveld bestaat uit 20e eeuwse woningen in verschillende typologieën: gewone rijwoningen en de clusterwoningen van Waasdonk-Langbaanvelden. Dit districtsdeel vormt een langgerekt gebied tussen enerzijds de luchthaven en anderzijds de parken Oude Donk, Boekenberg en Te Boelaer.

Hoewel er in Drakenhof/Vliegveld veel groen per inwoner is, kunnen er toch nog enkele groentekortzones weggewerkt en de samenhang van de groenstructuur verbeterd worden. De nadruk ligt vooral op het onderling verbinden van de bestaande en nieuwe groengebieden waarbij de luchthavenrand een bijzondere positie inneemt.

In dit districtsdeel is er 36,0 m² groen per inwoner. D.i. veel meer dan de minimumnorm (4m²/inw). Kleine verspreide delen vallen wel in tekortzones waar geen buurt- of bouwblokgroen is. Drakenhof/Vliegveld bestaat uit 51% verharding, 22% publiek groen, 25% groene tuinen en 2% groene voortuinen.

Dit districtsdeel is door haar hogere ligging niet gevoelig voor overstroming. De straten in het stuk Waasdonk-Langbaanvelden kampen vanuit de riolering wel met wateroverlast. Drakenhof/Vliegveld warmt nauwelijks op (4°C > Antwerps gemiddelde) en koelt 's nachts redelijk af (<3°C). Zowel de luchthaven als de parken in de omgeving functioneren als de airco's van het districtsdeel. I.f.v. afkoeling is Drakenhof/Vliegveld zowel met ventilatie als ontharding gebaat. (Analysenota, 2018, p122-123)

In Drakenhof/Vliegveld kunnen nieuwe groene plekken buurt- en bouwbloktekortzones oplossen. Zowel i.f.v. natuur als waterhuishouding is een aaneenschakeling van bestaande en nieuwe groene plekken tussen enerzijds Te Boelaer, Boekenberg en Oude Donk en anderzijds de luchthaven wenselijk. (Visienota, 2019, p14-15)

verzegeling 51%	publiek groen 22% 36,0 m ² /	voortuin 2% tuin 25%
--------------------	---	-------------------------------

groen/inw

tekortzone

natuur

opwarming

watervelig

verzegeling

Behoud bestaand groen

Tekortzones opgelost d.m.v. 1 extra buurtpark en betere toegankelijkheid

verbeteren relaties tussen groengebieden en 3 extra stapstenen (>0,5 ha)

2 extra koelteplekken (< 0,5 ha) en een ventilatiecorridor

Luchthaven inschakelen in waternetwerk

Zachte verbindingen tussen Te Boelaer, Oude Donk, Boekenberg en luchthaven

INDICATOREN

1 LUCHTHAVENRAND

Aan de zuidzijde van de luchthaven wordt verdere intensivering van luchthavenactiviteiten en bedrijvigheid gepland. Aan de noordzijde, die rechtstreeks aan woonwijken grenst, is er geen verdere ontwikkeling voorzien. Deze zijde van het luchthavengebied is i.f.v. de groenstructuur van de stad het meest interessant. De noordelijke rand kan een aaneengesloten groene verbinding vormen tussen verschillende bestaande groene plekken: fort 3, het parkje in Langbaanvelden, recreatiezones DT en Ruimtevaartlaan en tenslotte ook een nieuw buurtpark aan de Vosstraat. Een aaneengesloten en toegankelijke groene corridor kan zachte relaties leggen tussen de verschillende groene plekken. Vanuit de corridor kunnen groene verbindingen met het Boekenbergpark en Oude Donk ingericht worden via de Léon Stampelaan en de Mortselesteenweg. De Boekenberglei kan eveneens een groene link vanuit de luchthavenrand naar het Boekenbergpark vormen.

2 ZONE RUIMTEVAARTLAAN

Tussen de Ruimtevaartlaan en luchthavenrand ligt een zone met sportvelden. De sportvelden kunnen herschikt worden waardoor ze niet langer een obstakel tussen het woonweefsel en de groene luchthavenrand vormen. Vanuit de tegenoverliggende straten, zoals de Boekenberglei, kan een verbinding naar de groene corridor worden ingericht. De beleving van de luchthaven vanuit de omliggende woonwijk wordt verbeterd. De verbinding vanuit de zone DT kan rond de recreatiezone doorgetrokken worden en naar een nieuwe buurtpark aan de Vosstraat leiden.

3 ZONE DT

Tussen de Drakenhoflaan en luchthavenrand ligt een zone waar een sporthal, enkele sportvelden en een speeltuin geherorganiseerd kunnen worden om de beleving van de groene luchthavenrand te versterken en een betere relatie met het woonweefsel en Boekenbergpark te creëren. De oude sporthal, die de toegang tot het gebied blokkeert, nodigt niet uit om de open groene ruimte te gebruiken. Een nieuwe sporthal kan worden geherlokaliseerd binnen de site waardoor een attractieve ingang naar het gebied en de groene corridor ontstaat. Sportvelden en speeltuin kunnen herschikt worden en een zachte verbinding vanuit de luchthavenrand kan door de site doorgetrokken worden. Deze verbinding legt een link met de tuinstraat Jan Olieslagersstraat en loopt verder naar de recreatiezone aan de Ruimtevaartlaan.

4 PARKEN VOSSTRAAT EN BOEKENBERGLEI

Om de buurttekortzone op te lossen kan een nieuw buurtpark ingericht worden ter hoogte van de Vosstraat. Het park ligt dan eigenlijk buiten het district Deurne, maar heeft op die locatie de meeste positieve impact. Het bereik is echter niet ver genoeg om ook de bouwbloktekortzone ineens mee op te lossen. Ter hoogte van de Boekenberglei kan een nieuw bouwblokpark alle tekorten wegwerken. Mogelijke alternatieven zijn de Boekenberglei zelf of binnengebieden van de aangrenzende bouwblokken. Het buurtpark aan de Vosstraat kan gerealiseerd worden in het gebied waar volkstuinten aanwezig zijn. Door herorganisatie is ruimtewinst mogelijk en kan een combinatie van activiteiten (park, volkstuinten, waterbuffering, natuur) in het gebied ingericht worden.

BIODIVERSITEIT

De luchthaven is in het kader van biodiversiteit een bijzonder aandachtspunt. De grote open ruimte heeft weliswaar potentie om als natuurverbinding te functioneren, maar de werking van de luchthaven beperkt de mogelijkheden i.f.v. sommige soorten (o.a. vogels) sterk.

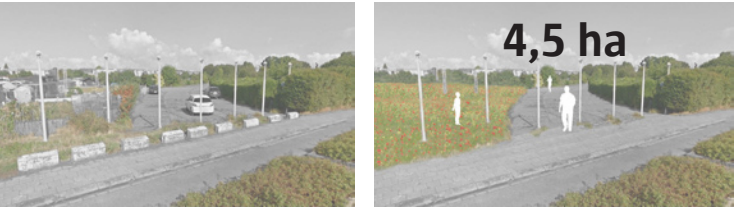
Voor enkele meeliftende en stadspecifieke soorten, zoals bijen, vlinders, egels,...kan de rand van het luchthaven-gebied wel een verbindende functie vervullen.

ideeën voor een groene corridor Vosstraat - Ruimtevaartlaan

A VOSSTRAAT/OLIESLAGER

Het open gebied tussen de Vosstraat en Bikschtelaan is geprivatiseerd met volkstuinten. Het vormt een barrière tussen het woonweefsel en de groene corridor van de luchthaven. Door het gebied open te stellen en als park in te richten kan een deel van de buurttekortzone opgelost worden. Potentie om water te bufferen vanuit de zuidelijke luchthavenrand. Vanuit de Jan Olieslagersstraat kan een extra toegang naar de groene recreatiezone DT de bouwblokgroentekorten deels oplossen.

- A1 inrichten en openstellen Vosstraat als buurtpark kan een nieuwe publieke groen plek creëren die ook i.f.v. verkoeling, stedelijke natuur en waterbuffering een meerwaarde vormt.
- A2 inrichten van een toegang Jan Olieslagersstraat naar DT kan de bestaande groenzone beter bereikbaar maken.

D V. DE LANGHEPARK

In het bouwblok tussen de Boekenberglei en Victor De Langhestraat kan een bouwblokpark ingericht worden door een binnengebied groen en toegankelijk te maken. De aanwezige sportinfrastructuur kan geherlocaliseerd worden binnen de zone DT of Ruimtevaartlaan. Het nieuwe bouwblokpark kan een deel van de tekortzone oplossen en voor een extra ecologische stapsteen en koelteplek zorgen.

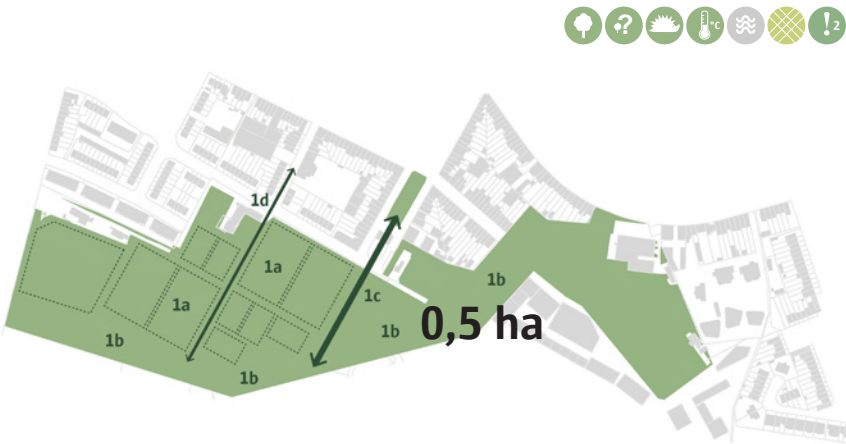
- D1 Herlocalisatie sportvelden en groen inrichten binnengebied (1a), in combinatie met een publieke toegankelijkheid (1b) bij herontwikkeling van de site, kan een positieve impact op tekortzones, lokaal klimaat en ecologie hebben.

B TOEGANG RUIMTEVAARTLAAN

Bestaande recreatiezone langs de Ruimtevaartlaan. De sportvelden zijn inefficiënt ingeplant waardoor ze een barrière vormen tussen de woonwijk en de groene corridor. Bij een vernieuwing en optimalisatie van de sportinfrastructuur kunnen door een herschikking van de sportvelden vanuit de Boekenberglei en Victor De Langhestraat doorsteken naar de groene corridor mogelijk worden.

- B1 Herschikking sportvelden (1a) kan ruimte creëren voor publieke doorsteken.
- B2 Inrichten publieke doorsteek (1c) en park (1b) ter hoogte van de Boekenberglei kan een bouwblokgroentekortzone oplossen.
- B3 Inrichten publieke doorsteek (1d) ter hoogte van de Victor De Langhestraat kan de groene corridor beter bereikbaar maken vanuit de woonwijk.

C CORRIDOR-WEST

Tussen de Vosstraat en de recreatiezone DT kan de noordelijke luchthavenrand publiek toegankelijk gemaakt worden als zachte verbinding tussen de verschillende groene plekken onderling. In combinatie met de werking en veiligheid van de luchthaven, kan een groene corridor van minimaal 20m tot ideaal 60m breed de luchthavenrand meer beleefbaar maken. Programmatie ervan blijft beperkt tot een zachte verbinding.

- C1 Openstelling corridor en inrichten van een zachte verbinding tussen de Vosstraat, Ruimtevaartlaan en DT kan een strategische missing link in het groene netwerk oplossen.

E VENTILATIE - ASSEN

Straten die vanuit de noordelijke luchthavenrand in Drakenhof/Vliegveld doorlopen. Hoewel de luchthaven meer opwarmt dan parkgebieden, blijft deze groene ruimte toch aanzienlijk koeler dan het omliggende weefsel. Ze sluit qua oriëntatie ook perfect aan op de open ruimte - corridor die vanuit Fort 3 de stad binnendringt. De luchthaven kan als airco ingeschakeld worden. In de specifieke straten doet een overmaat aan verharding het verkoelend effect grotendeels teniet. Potentie tot vergroening door ontharding en schaduwboomen. Rekening houdend met nodige mobiliteitsruimte, daarbij voorkeur voor berm en boomen aan noordelijke straatzijde. Bij Ruimtevaartlaan schaduwboomen en bermen bij voorkeur aan beide straatzijden te voorzien.

- E1 inrichting Ruimtevaartlaan als ventilatie-as kan koelte brengen.
- E2 inrichting Jan Olieslagersstraat als ventilatie-as kan verkoeling doortrekken in woonweefsel.
- E3 inrichting Lanteernehofstraat als ventilatie-as kan verkoeling aanvoeren in woonweefsel.

F BUFFER VOSSTRAAT

In een nieuw park aan de Vosstraat kan ruimte voorzien worden om water te bufferen dat vanuit de zuidrand van de luchthaven gravitair naar deze site afvloeit. De nieuwe buffer beschermd noordelijker gelegen woningen tegen wateroverlast.

- F1 Bufferruimte voor wateropvang inrichten kan wateroverlast helpen voorkomen.

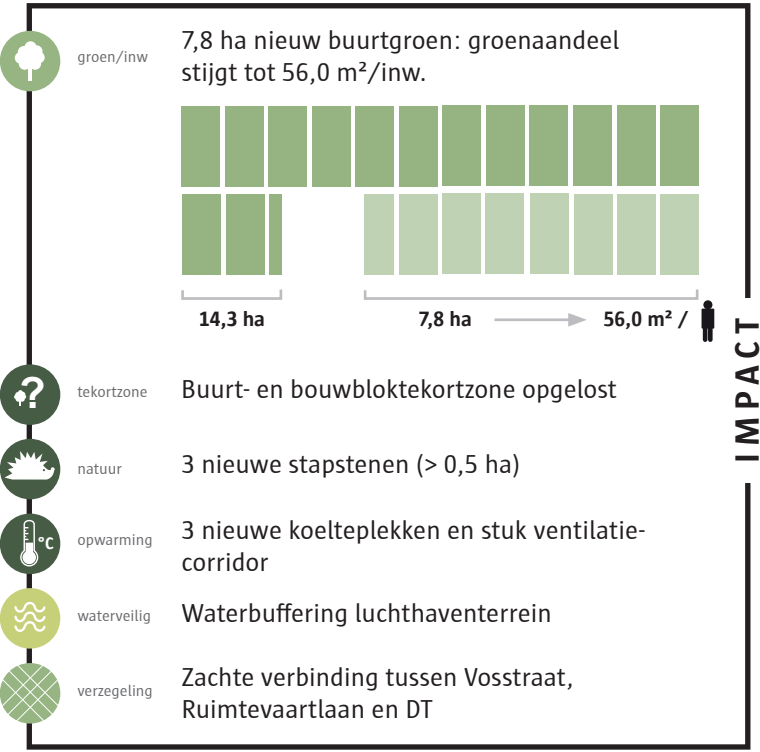
G GROENE LAAN

Bestaande laan (Boekenberglei) met profiel waarin groen aanwezig is: statige kastanjabomen in brede middenberm.

- G1 Behouden en kwalitatief beschermen van aanwezig groen kan nuttig zijn voor stedelijke natuur en verkoeling.

- groen beschermen en versterken
- project win win groen-grijs
- 3x ventilatie-as inrichten
- 2x groene plek openstellen
- groene doorsteek door recreatiezone
- waterbuffer inrichten
- structurele corridor groen inrichten

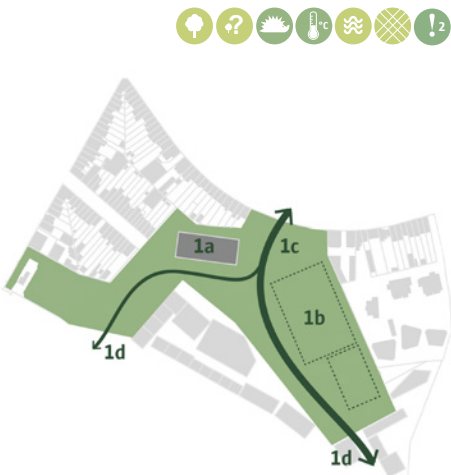
Drakenhof/Vliegveld

ideeën voor een groene corridor Drakenhoflaan - Waasdonk

DT - PARK

Bestaande recreatiezone langs de Drakenhoflaan. Aan de straatzijde vormt het oude sporthalgebouw een visuele barrière tussen de woonwijk en de groene corridor. Het achterliggende groengebied is niet beleefbaar. De sportvelden zijn inefficiënt ingeplant en vormen een fysieke barrière. Bij vernieuwing en optimalisatie sportinfrastructuur kan herschikking van de sportvelden vanuit de Drakenhoflaan de groene corridor beter beleefbaar en bereikbaar maken.

- A1
- herschikking sportvelden (1b) en herlocalisatie sporthal (1a) kan binnen de recreatiezone ruimte vrijmaken om een doorsteek te creëren.
- A2
- herinrichten als park (1c) met doorsteek (1d) kan de groene corridor beter bereikbaar maken vanuit de woonwijk.

B CORRIDOR-OOST

Tussen de recreatiezone DT de Frans Beirenslaan kan de noordelijke luchthavenrand publiek toegankelijk gemaakt worden als zachte verbinding tussen de verschillende groene plekken onderling. In combinatie met de werking en veiligheid van de luchthaven, kan een groene corridor van minimaal 20m tot ideaal 60m breed de luchthavenrand beleefbaar maken. Programmatie ervan blijft beperkt tot een zachte verbinding.

C DOORSTEKEN

Ter hoogte van DT, de George Ivanowlaan en Waasdonk liggen private terreinen die een barrière vormen tussen het woon-weefsel en de groene corridor aan de noordelijke luchthavenrand. Door via deze sites publieke doorsteken te organiseren kan de groene corridor voor de woonwijk bereikbaar worden en kunnen ook relaties gelegd worden met parken in de omgeving: Boekenberg en Oude Donk.

- C1
- inrichten en openstellen site DT luchthaven kan een missing link oplossen.
- C2
- inrichten en openstellen site George Ivanowlaan kan een missing link oplossen.
- C3
- inrichten en openstellen site jeugdbeweging Waasdonk kan een missing link oplossen.

D WOONSTRATEN

Twee woonstraten die vanuit het Boekenbergpark en Oude Donk relaties leggen met de groene corridor. Daardoor werken ze ondersteunend als verbindingen tussen de parken en het perifere landschap rond Fort 3. Profielen van 14m breed met aan beide zijden voortuinstraken. Hoofdzakelijk grijze inrichting.

- D1
- Straatprofielen vergroenen kan de beeldkwaliteit, verkoeling en ecologische connectiviteit verbeteren. Rekening houdend met de nodige mobiliteitsruimte, voorkeur voor asymmetrische straatprofielen met schaduwvormend groen (bomen) aan de westkant.

E BUFFERVERBINDING

Tussen de groene corridor en de Drakenhoflaan ligt de site van het voormalige kasteel Drakenhof. Op dit terrein werd recent een woonontwikkeling gerealiseerd. Aan de oostkant van het perceel ligt het traject van een vroegere beekstructuur. Door deze waterverbinding tussen de luchthaven en Boekenbergpark terug te herstellen kan de lokale waterhuishouding opnieuw in evenwicht gebracht worden. Overtollig water van het luchthaventerrein kan dan bij droogte ingeschakeld worden om de parkvijver te voeden.

- E1
- Door een bufferverbinding tussen het Boekenbergpark en de luchthaven in te richten kunnen zowel wateroverlast als -tekorten opgelost worden. Een open groene verbinding kan ineens ook bijdragen een een link voor fauna en verkoelend werken.

F L.STAMPE / MORTSEL

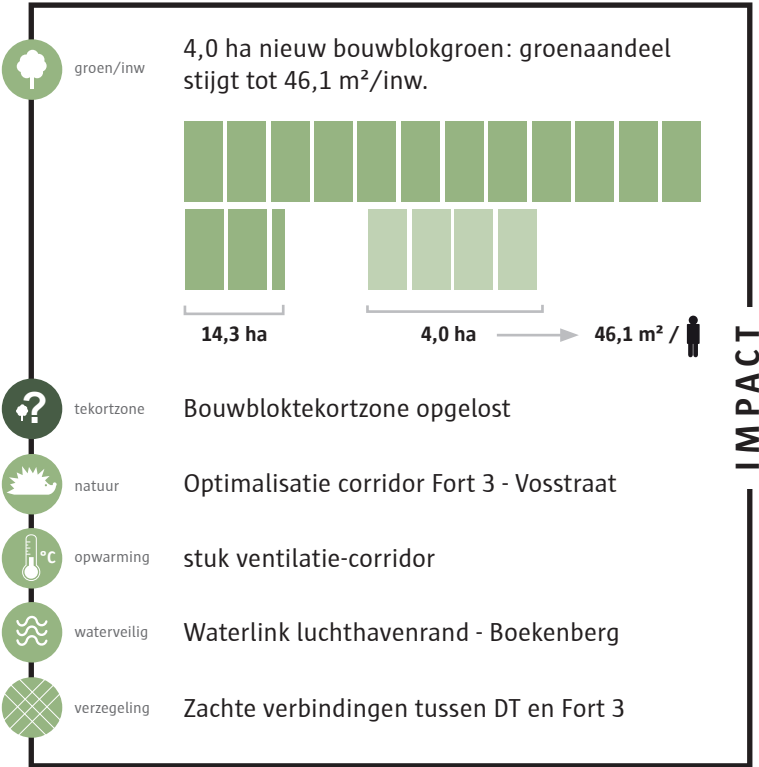
Bestaande pleinen met groen en verharding: Leon Stampeplein en Mortselsesteenweg. I.f.v. klimaat en gebruikskwaliteit kan het aandeel groen verhogen door ontharding.

- F1
- Groene pleinen uitbreiden door ontharding kan positieve impact hebben op alle groentema's.

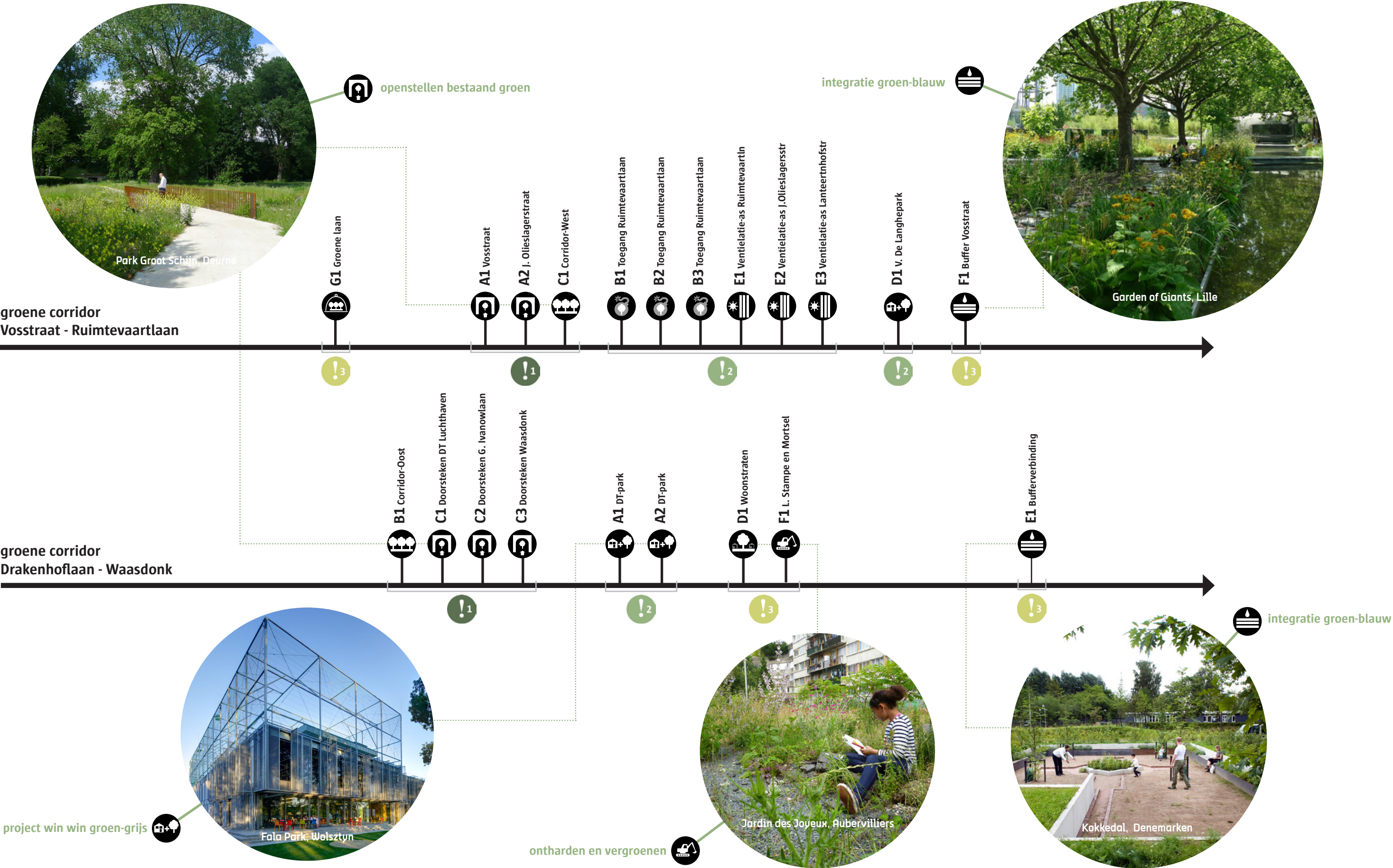

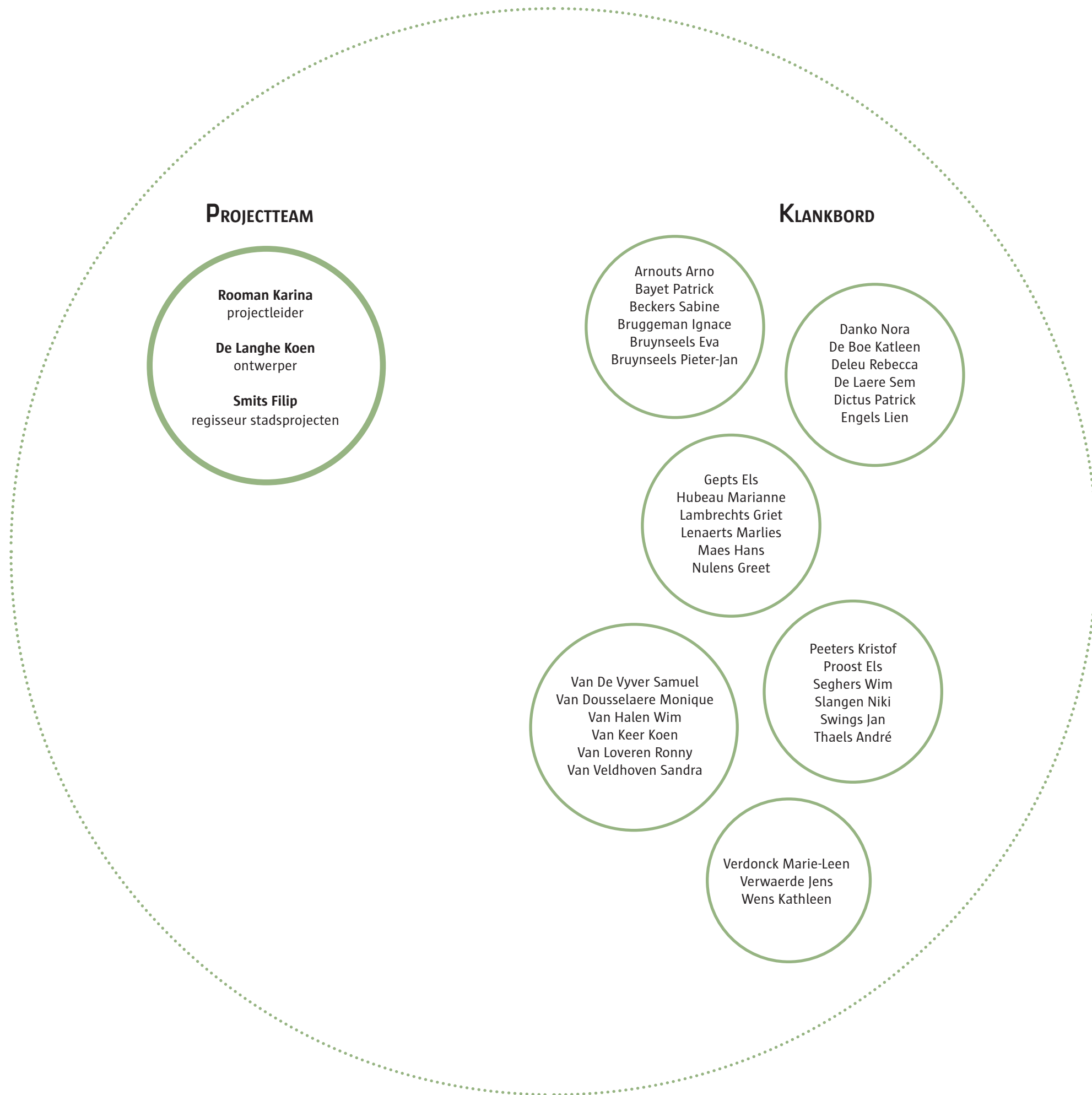

- project win win groen-grijs
- 2x plein ontharden en vergroenen
- groene verbinding voor water inrichten
- 2x woonstraat vergroenen
- structurele corridor groen inrichten
- 3x doorsteek openstellen

Drakenhof/Vliegveld
inspiratieprojecten

Als je van de natuur houdt,
blijf dan in de stad wonen.

Marc Callewaert, Vlaams criticus